

Ochrana osobních údajů, právo na informace a transparentnost

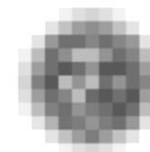
PhDr. Miroslava Matoušová
Úřad pro ochranu osobních údajů

Mezinárodní seminář Implementace obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v praxi měst a obcí, Praha 7. prosince 2018

úřad pro ochranu
osobních údajů
the office for personal
data protection

**Transparentnost jako moderní zásada
veřejné správy není v zásadním rozporu
s ochranou osobních údajů**

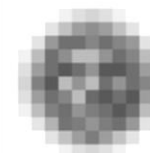
Transparentnost v obecném nařízení

- Zásada transparentnosti:
Článek 5(1): *Osobní údaje musí být ve vztahu k subjektu údajů zpracovány korektně a zákonným a transparentním způsobem*
 - Navázána na novou zásadu odpovědnosti: podle čl. 5(2): správce odpovídá za dodržení zásady a musí být schopen dodržení doložit.
- Překlenovací povinnost promítnutá v:
- Poskytování informací vztahujících se ke korektnímu zpracování subjektům údajů,
 - Komunikaci správců se subjekty údajů o jejich právech z ON,
 - Usnadňování výkonu práv subjektů údajů.

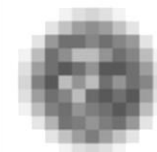
Transparentnost a právo

- Stejně moderní jako práva, která jsou obecně považována za její výraz – právo na informace a právo na ochranu osobních údajů.
- Obě práva jsou dobově podmíněna globálním zvýšením mobility a rozvojem informačních a komunikačních technologií
- Dostupnost a snadnost zejm. komunikačních technologií přispěla v demokratické společnosti k pandemickému rozšíření uplatňování obou práv

Transparentnost a právo: judikatura ochrany os. údajů

- Judikatura nepostihuje v užitečném rozsahu ani všechny základní pojmy: osobní údaj, zpracování, ... profilování, hlavní provozovna
- Judikatura je nejednotná v otázce vztahu práva na ochranu osobních údajů, práva na ochranu soukromí
- V některých ČS právo na informační sebeurčení.

Transparentnost a právo: judikatura práva na informace

Poskytování informací o platech zaměstnanců povinných subjektů -
Rozšířený senát NSS 22. 10. 2014, 8 As 55/2012: informace o platech
zaměstnanců placených z veřejných prostředků se zásadně poskytují.

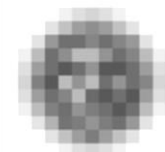
Ústavní soud 17. 10. 2017, [IV. ÚS 1378/16](#)): *Povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance /.../, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:*

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;*
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;*
- c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. "společenského hlídačského psa";*
- d) informace existuje a je dostupná.*

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, odmítnutí poskytnout žadateli informaci není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti.

Základní schéma práva na ochranu osobních údajů

- Prostřednictvím povinností jiných jsou chráněny osobní údaje do značné míry bez ohledu na subjektivní vůli a bez ohledu na aktivní počínání subjektu údajů.
- Povinnostmi „správců“ a právy subjektu údajů je chráněn jednotlivec před počínáním jiných za použití něčeho, co se ho týká a má být použito vůči němu.
- Podle GDPR a „zvláštních předpisů“ mají přístup k osobním údajům ze zpracování fyzické osoby, které mohou být žadateli podle zák. č. 106/1999 Sb., pouze a právě jako subjekty údajů.

Základní schéma práva na informace

- Chráněno je právo žadatele; žádá informace, příp. vč. osobních údajů, které vytvořil někdo jiný o jiné osobě.
- Naplňuje se pouze aktivním konáním žadatele.
- Žadatelé se domáhají přístupu k osobním údajům jiných.
- Základní limitace práva ve vztahu k osobním údajům přímo v LZPS: *(4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých /.../.*

Základní schéma práva na informace 2

- V ČR: čl. 17: 5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.
 - stávající výčtová definice v zák. č. 106/1999 Sb. širší (o „veřejné instituce“).
- V EU: čl. 42 Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie bez ohledu na použitý nosič.
- Explicitní omezení ve vztahu k osobním údajům v zák. č. 106/1999 Sb.: § 8a *informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.*

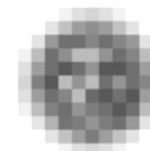
Vzájemný vztah obou práv

- Pro ochranu os. údajů je právo na informace externě definovaným právním základem podle čl. 5(1)c).
- Nastoluje vybrané parametry každého jednotlivého generického zpracování prováděného územními orgány veřejné správy v rámci výkonu přenesené i samostatné působnosti.
- Ochranu do určité míry prolamuje, nebo ji určitým způsobem snižuje.
- Musí se dít na základě zákona, který splňuje určité podmínky.

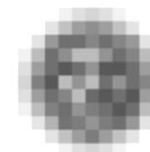
Vzájemný vztah obou práv 2

- Pro svobodu informací je ochrana osobních údajů jedním z omezujících věcných kritérií při rozhodování o každé jednotlivé žádosti.
- Osobní údaje jsou chráněny nejen obecným nařízením a „zvláštními zákony“, ale též – tam, kam GDPR nedosáhne – ustanoveními občanského zákoníku o „ochraně osobnosti“
 - tj. obecná ustanovení k osobnosti člověka (§§ 81 – 83)
 - ustanovení k podobě a soukromí (§§ 84 – 90)

Život pod oběma právy

- § 8a zák. č. 106/1999 Sb.: *Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.*
- V konfrontaci s novým problémem se Úřad kloní k řešení, které z každého aktuálně v konfliktu stojících práv zachovává co nejvíce, což zpravidla vede k řešení, jež lze označit slovem „kompromis“.

Děkuji za pozornost.

<https://www.uoou.cz/>

úřad pro ochranu
osobních údajů
the office for personal
data protection